

Ärendenummer: 2009-4514 Kundnummer Z6404

Åre Vandring

Ärendenummer: 2009-4514
Kundnummer Z6404

Sammanfattning

Projektet Årevandring genomfördes under 2009-2011 där den absoluta huvuddelen av arbetet skedde 2010. Med tidigare inventeringar och research kring vandringen skapades ett nytt informationssystem och skyltsystem för vandringsaktiviteten i Åredalen. Med den mallen producerades skyltar och färgmärkning i terrängen längs de 20 utvalda rekommenderade turerna. I direkt anslutning till detta skapades dessutom kartor, foldrar och informationstavlor utifrån de 20 vandringslederna.

Foldrar och tryckta kartor, 12 000 exemplar, delades ut i Åre sommaren 2010. Informationstavlor med översiktskarta placerades ut på fem strategiska platser i ledssystemet. Informationsarbete och PR-arbete under sommaren resulterade i press och pressbesök samt artiklar i tidningar som Expressen, Utemagasinet, Östersundsposten, Tidningen Turist, Adresseavisa i Norge med flera. Resultatet har också gett eko i turismnäringen i stort då Södra Årefjällen och Destination Vemdalen startat liknande satsningar. Naturvårdsverket har också visat intresse kring hur Åre har jobbat med information och skapandet av nya vandringsleder med nya skyltsystem. Projektledaren Håkan Wike har föreläst om projektet för naturvårdsverket och kommer att delta i Naturvårdsverkets nationella Tankesmedja.

Bakgrund

En satsning på vandringen i Åredalen får ingen effekt utan genomarbetad och tydlig information om vad gästen har att välja på och vad som väntar på vandringen. Informationen måste kunna användas och omarbetas för att passa medier som internet eller tryckt media i form av informationstavlor, handhållna kartor, broschyrer och foldrar. Informationen ska vara tillgänglig för alla, gäster liksom bybor och även media som är intresserade av att skriva om projektet och aktiviteten vandring i Åre. Intresset för Åre kommer att stå sig och framför allt marknadsföringen av sommaren ökar intresset av att skriva om Åre.

Projektet söker finansiering för information om och presentation av vandringslederna. Pengar för renovering och praktisk upprustning av de fysiska lederna med spång, dränering, byte av skyltar kommer från Åre kommun och Åreföretagarna AB och förhoppningsvis även från EUs strukturfonder (notering 110224: det blev inga pengar från strukturfonden)

Kallbygden och vandra den tre kilometer korta stigen tillbaka till byn. Nöjda gäster kommer tillbaka och enligt Benny Paulsson på Turistbyrån i Åre är vandrare som gjort en lyckad vandring ofta mycket nöjda med upplevelsen.

Destinationen Åres vandring vänder sig huvudsakligen inte till de som vill gå med tung packning och vara ute i en vecka, men kan erbjuda en attraktiv och varierande produkt från en timmes kort vandring till fjällmaraton och underbar helgvandring med tält för familj, ungdomar eller enskilda vandrare.

Huvudmålgruppen är de som har begränsad erfarenhet av fjällvandring men som har ett intresse av att röra på sig och se och uppleva fjällen, Åre och närliggande besöksmål. Förhoppningen är också att ett sammanhängande nätverk och tydliga och enkla förslag gör att fler tar sig ut utan bil, till förmån för mindre utsläpp och bättre kondition.

Informationen om vandringslederna anpassas till en internationell gäst och skyltningen kommer med hjälp av numrering på lederna kunna följas även av gäster som inte använder sig av latinska alfabetet. Exempelvis kan den ökande gruppen ryssar inte självklart engelska och har lättare att läsa siffror än bokstäver. Siffror skrivs på samma sätt i det latinska och det kyrilliska alfabetet.

Klassificeringen av svårighetsgrad och information om terräng och tidsåtgång gör att gästen inte blir "lurad" och besviken. Den ovane fjällbesökaren kan lätt tro att sex kilometer till Skutans topp tar lite drygt en timme. I verkligheten är det en fysik utmaning och närmare tre timmars vandring upp. Med rätt information väljer den som är mindre fysiskt stark en annan tur och får en bättre upplevelse.

Satsningen ger också flertalet entreprenörer att skapa kringprodukter i form av guidningar, service, mat, boende, uthyrning av skor/ryggsäckar/tält och i allmänhet skapa ännu en reseanledning och fler intresserade vandrare i Åre.

Enkelheten med tågstation i Åre och med vandringsstart från Åre torg innebär att gästerna med enkelhet kan göra en helgtur från Stockholm till Åre för att vandra i två dagar.

Men det är inte bara Åre som centrala Åres företagarna som kan ta del av satsningen. Med information marknadsförs exempelvis Huså på ett attraktivt vis och det öppnar för pensionat och service för vandrare som vill besöka en övernatta en sparsamt exploaterad och naturskön plats. Bergsstugan och Fröå kommer att få mer gäster som både vill se på gruvan och även äta en bit mat eller fika. Duved har möjlighet att marknadsföra sig då Mullfjället är ett mycket naturskönt berg med utsikt över Åre från en annan och sällan besökt plats. Duved erbjuder också ett lugnare tempo och en mer kontemplativ plats är centrala Åre.

Projektets mål(skrivet 2009)

- Målet är att under sommaren 2009/2010 göra en karta som visar på och beskriver de leder

Åredalen samt Åre kommun. Färdig grafisk lösning och sammanfattning för hänvisningsskyltar och symboler på karta och informationsmaterial ska göras helt klar. Det blir då enkelt att komplettera och producera skyltar och kartor i framtiden material.

- Fysiska skyltar ska framställas enligt planen under vintern 2010 och sättas upp under vårvintern 2010. Aluminiumplattor med pålagd film gör att man kan återanvända skyltmaterialet om skyltarna ska ändras. Ny film läggs då på.
- Skyltarna ska tilltala en bredare målgrupp eftersom symboler och siffror på lederna ska användas genomgående. Målet är att fler vandrare ska hitta alternativa leder, välja en större variation av leder och lättare vandring för de som inte är så fysiskt starka. Idag(2009) är det mestadels vandringen upp och ner från Åreskutan som gästerna hittar på grund av att de är inritade som vandring på Åre Bikeparks cykelkarta. Vandringen förutsätter ett visst mått av lokalkännedom och orienteringsförmåga. Den tröskel kommer med bra skyltning och informationsmaterial att sänkas eller rent av försvinna.
- Fler vandrare ska hitta till leder som sommaren 2009 är svåra att hitta och komma rätt på. Fler ovana vandrare ska med hjälp av en bättre karta och bättre skyltning vandra i Åredalen. Oavsett kön, nationalitet eller fysisk styrka så ska det 2010 finnas alternativa vandringar att välja på.
- Ett mätbart delmål är att vandring på framtida gästundersökningar på destinationen Åre ska hamna högst upp på listan över aktiviteter som besökaren uppskattade och gärna återkommer för.
- En ökning av liftåkande vandrare bör öka med 10% redan till Åre 2010. Ytterligare ökning med 15 % de följande två åren.

Arbetsstillfällen och nya företag

Efter som 2010 var första året med det färdiga vandringsnätverket kan vi inte se att någon har anställts på grund av fler vandrare i Åre. Det har heller inte uppkommit någon ny tjänst men förhoppningen är att Åre destination ska ha en person som jobbar med gästservice och sommaraktiviteter under sommarhalvåret. Det behövs översyn och reovering av lederna under sommaren, speciellt under maj och juni. Första året löstes detta med projektledare och högre arbetsbelastning på befintliga resurser samt arbetsinsatser från samarbetspartnern STF.

Vad som framkommit vid utvärderingarna för sommar 2010 är att fler gäster har hittat till Hembygdsgårdens café i Åre och Huså herrgård där det tidigare har varit en ganska stillsam närvaro. Det är också förhoppningen att det ska fortsatt spilla över på övriga företag i Åredalen. Förhoppningsvis i sådan utsträckning att det kommer bli fler arbetsstillfällen på restauranger hotell och så vidare. Åre som sommardestination har ett behov av fler besökare. Där är vandringen en viktig del för att locka fler gäster.

Genomförande och tidsplan

Det huvudsakliga arbetet började januari 2010 då arbetet med nya informationsmallen tog fart. Under mars, april producerades skyltar som kördes ut och satts upp med hjälp av skoter då arbetet är mycket effektivare vintertid. Komplettering av detta skedde under maj och juni då även informationstavlor/ledcentraler kom upp. Ledmarkeringar i form av färgmålning och stolpar genomfördes i juni. Folder och karta i tryckt format producerades i juni och slutlevererades 2 juli. Därefter skedde viss komplettering av skyltar under sommaren där behov uppstod. PR- och pressbearbetning har pågått under hela sommaren. Sista pressbesöket för sommarsäsongen gjordes i september. Under hösten gjordes en utvärdering och smärre revidering av ledsystemet som står till grund för några mindre ändringar till sommaren 2011. (Två nya leder och en borttagning, mer satsning på marknadsföringen på plats i Åre, förbättring av ledcentralerna som utgångspunkt för vandringen).

Spridning av projektets resultat

Informationsmaterialet har spridits genom de 12 000 kartor och vandringsfolder som delats ut i ÅRE. Stationära informationstavlor på fem platser i området har fungerat som inspiration och start/slutpunkter. En liknande informationstavla på Åre torg har fungerat på samma sätt. Invigning av hela vandringsprojektet hölls på Åre torg 2 juli.

Informationsarbete och PR-arbete under sommaren resulterade i press och pressbesök samt artiklar i tidningar som Expressen, Utemagasinet, Östersundsposten, Tidningen Turist, Adressavisa i Norge med flera. Resultatet har också gett eko i turismnäringen i stort då Södra Årefjällen och Destination Vemdalen startat liknande satsningar. Södra Årefjällen har dessutom fått många timmars genomgång av projektet och använder sig till stor del av struktur och mallsystem i sin skyltning av vinterlederna) Naturvårdsverket har också visat intresse kring hur Åre har jobbat med information och skapandet av nya vandringsleder med nya skyltsystem. Projektledaren Håkan Wike har föreläst om projektet för naturvårdsverket och kommer att delta i Naturvårdsverkets nationella Tankesmedja 23 mars 2011.

Projektets finansiering

Se bifogas ansökan om utbetalning

Projektets arbetssätt

Projektet har legat under Gästservice som är en del av Åreföretagarna (Numera ÅRE Destination) Delar av tidigare Spår och Leder som ursprungligen gjorde ansökan jobbar under gästservice. Projektledare Håkan Wike har styrt projektet tillsammans med chefen för Gästservice Natasha Westling och projektet har rapporterat till Åreföretagarnas VD Lars Börje Eriksson. I samarbetet har också en referensgrupp jobbat (Bilaga 2) och där har exempelvis skyltningen diskuterats. Representanter från företagen och bygrupper i Åre, Duved, Huså och Björnen har deltagit i diskussionerna och påverkat projektet. Svenska turistföreningen (STF) har varit en samarbetspart och de har förutom delfinansiering av kartan bidragit med arbetskraft när lederna märkts ut under juni 2010.

Det praktiska arbetet med att ta fram skyltmallen har gjorts av Björn Saletti på Ogilvy destination som ursprungligen tog fram det skyltprogram till Åre kommun som skapades till 2006/2007 och som implementerats i byn. Ett krav på skyltningen var att det skulle följa den mallen och därför fick Björn Saletti fortsatt förtroende med det arbetet.

Informationsmaterialet har tagits fram tillsammans med fristående företagare (Ess design form, CH & Hange reklam skyltproduktion) efter offertförfrågan (bifogades ansökan om utbetalning hösten 2010) och innehållet har bearbetats av projektledare och arbetsgruppen inom Gästservice.

Större delen av skyltuppsättningen har gjorts av Anders Berge och Sixten Fredriksson och STF-gruppen med projektledare Håkan Wike har även fått praktisk hjälp av byvärd Bengt Persson.

Input och kommentarer från vandrande och intresserade bybor och gäster har tagits till vara och eventuellt kommer en grupp av volontärer sättas ihop för att bistå med inventeringen och översyn av lederna efter varje vinter.

Slutsatser och rekommendationer.

Informationsprojektet har i sin helhet varit lyckat och resultatet är fler vandrare och mer nöjda vandrare i Åre. Gäster liksom bybor har hittat nya stigar och leder att vandra på. Projektet har inneburit att Åre nu har en sommaraktivitet som riktar sig till en stor målgrupp: nybörjare i gymnastikskor och mer erfarna vandrare har lätt att välja rätt vandring och alla har goda förutsättningar att bli nöjda.

I den ekonomiska rapporten kan vi konstatera att det blivit en viss omfördelning av

vandringsguide i handen på gästen kan inte underskattas. Utan projektet hade informationsbiten blivit lidande och inte alls lika bra som den nu blev.

Utmaningen blir nu att hålla vandringslederna i gott skick så att produkten utvecklas och sköts om i långt tid framöver även under ökat tryck och ökat antal gäster. Med Åreföretagarna (ÅRE Destination) som huvudman för sommar Åre finns det förutsättningar för att detta ska kunna ske. Hur projektet ska finansiera vidare utveckling och underhåll är en process som pågår kontinuerligt.

Extra tillfredsställande är att vandringen lyckats locka fler gäster till Huså och Hembygdsgård och mindre verksamheter som med ökningen nu förhoppningsvis kan se lite ljusare på framtiden. Med mer marknadsföring och kanske en riktad kampanj mot Åres varierande och rika kulturutbud av stort och smått kan det bli ännu bättre.

Vi ser även möjligheter att tillsammans med en satsning på fiske kombinera det materiel och de erfarenheter projektet Årevandring har samlat ihop. Kartmaterial och skyltmallar ska finnas tillgängliga för de som vill ta del av detta. Södra Årefjällen har redan nyttjat möjligheten att ta del av våra erfarenheter.

Att skapa en ideell organisation av frivillig arbetskraft har mött olika reaktioner. Någon måste hålla ihop dessa frivilliga och agera arbetsledare. Frivilliga tenderar till att inte kunna styras lika tydligt som avlönade. Därför är en kombination det bästa där en begränsad grupp frivilliga vandrare (eller löpare) kan vara ögon och öron på lederna, se efter var underhåll och insatser behöver göras. Detta blev tydligt då Åre sommaren 2010 drabbades av ett antal kraftigare översvämningar som på vissa håll förstörde och gjorde stigarna svårframkomliga. Det var gäster som påpekade bristerna, inte de som arbetade i projektet. Här behövs också en tydlig informationspunkt med uppdaterad information om rådande förhållanden. Vilka stigar som inte är framkomliga på grund av orsaker. Webb är en lösning men det vore även önskvärt att kunna få upp denna information på de fem informationstavlor som finns utplacerade i området och även Liftstationerna som tar upp folk på berget. Turistbyrå är en så länge det mest centrala navet för uppdaterad information men informationsvägarna dit måste bli tydligare.

Tydlighet och aktuell information är av största vikt. Även för en vandrare. Även i framtiden. Men tack vare projektet och LEADER har vi nu en mycket god grund att arbeta vidare med.

Bifogas

Bilaga 1 Statistik gästnätter sommaren 2010

Bilaga 2 Arbetsgruppstruktur Åre Destination